

**SELKOKIELINEN SUOMI–RUOTSI
-SANASTO HOITOTYÖHÖN**

JAG ÄR HÄR FÖR DIG

**EN FINSK–SVENSK ORDLISTA
FÖR VÅRDARE**

Svenska Finlands folkting
Snellmansgatan/Snellmaninkatu 13 A
00170 Helsingfors/Helsinki
Tfn/puh: 09 6844 250
www.folktinget.fi

Layout & pärm/Taitto & kansi: Lena Malm
Tryck/paino: Unigrafia Ab/Unigrafia Oy 2018
Helsingfors/Helsinki
ISBN: 978-952-9700-49-3

Tolfte upplagan/Kahdestoista painos
Ordlistan har hittills tryckts i 159 000 exemplar
Tähän mennessä sanastoa on painettu 159 000 kpl

*Ordlistan har givits ut med bidrag
av Arbetsgruppen för lättläst litteratur,
Svenska folkskolans vänner,
Kommunalfonden, Svenska kulturfonden,
Märtha Gahmbergs stiftelse,
William Thuring's stiftelse och
Bojan Sonntags fond.*

*Sanakirjan julkaisemista ovat tukeneet
Selkokirjatyöryhmä, Svenska folkskolans
vänner, Kommunalfonden, Svenska
kulturfonden, Märtha Gahmbergs
stiftelse, William Thuring's stiftelse ja
Bojan Sonntags fond.*

ESIPUHE

Jokaiselle on tärkeää saada hoitoa omalla kielellään. Sanojen tai ilmaisujen ymmärtäminen muulla kuin äidinkielellä ei ole aina helppoa etenkin, kun on kysymys lääketieteellisistä termeistä tai ruumiinosien nimityksistä. Sairaana jokainen on heikko ja suoaton, ja silloin on erityisen tärkeää, joskus jopa aivan ratkaisevaa, että voi käyttää omaa kieltään. Viestintäongelmat potilaan lähimmän ympäristön eli hoitohenkilökunnan kanssa voivat aiheuttaa pelkoa, turvattomuutta, epävarmuutta, väärinkäsityksiä ja virheitä. Jokainen lause ja yritys lähestyä potilasta

tämän omalla kielellä voi merkitä paljon sekä käytännössä että tunnetasolla.

Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijat Leena Rautakorpi ja Kati Åström olivat harjoittelussa ruotsinkielisellä dementiaosastolla. He huomasivat henkilökunnan tarvitsevan tukea erityisesti ruotsin kielen käyttämiseen. He päättivät tehdä jotakin konkreettista tilanteen parantamiseksi, ja tuloksena oli sanasto *Jag är här för dig (Olen täällä sinua varten)*.

Tämä sanasto on luonteva jatko *Jag är här för dig* -sanastolle. Uudistettua sanastoa ovat olleet laatimassa Leena Rauta-

korven lisäksi opiskelijat Katja Ranne ja Tiina Sainio. Uutta sanastoa on kehitetty joiltakin osin laajempaan käyttöön soveltuvaksi.

Toivomme, että sanastosta tulisi innostava ja helppokäyttöinen apuväline hoitajille, jotka haluavat hoitaa potilaita mahdollisimman hyvin näiden omalla kielellä. Haluamme esittää lämpimät kiitokset kaikille, jotka ovat olleet laatimassa tätä sanastoa.

Svenska Finlands folkting

JOHDANTO

Selkokiehisen sanaston on tarkoitus helpottaa suomenkielisen hoitajan ja ruotsinkielisen potilaan välistä viestintää ja rohkaista hoitajia puhumaan helppoa ruotsia.

Lauseet saattavat kuulostaa tylyiltä, mutta potilaan on helppo ymmärtää yksinkertaisia lauseita. Ystävällisyys välittyy äänensävyistä ja hoitajan empaattisesta olemuksesta sekä kielitaidon karttuessa pienten lisäsanujen avulla (esimerkkejä sanaston alussa).

Ajatuksena on myös, että yksinkertaiset lauseet jäävät helpommin hoitajan

mieleen, ja samalla madaltuu kynnyks
vieraan kielen käyttämiseen. Välttämättö-
mimmät lauseet arkiaskareiden sujumi-
seksi löytyvät helposti, sillä sanasto on
koottu päivärutiinien järjestyksen mukai-
sesti. Sanaston loppuun on kerätty yleistä
sanastoa.

Tekijät

Uudistettu painos 2018

FÖRORD

Det är viktigt för alla att få vård på sitt eget språk. Det är inte alltid lätt att förstå ord och uttryck på ett annat språk än modersmålet, särskilt när det gäller medicinska termer eller kroppsdelar. När man är sjuk är man svag och utsatt och då är det speciellt viktigt, och ibland rentav avgörande, att man får använda sitt eget språk. Om en patient har svårt att kommunicera med sin näromgivning, alltså med vårdpersonalen, kan det leda till rädsla, otrygghet, osäkerhet, missförstånd och misstag. Varje liten fras och varje försök att närma sig patienter på deras eget språk kan

betyda mycket – både praktiskt och emotionellt.

Leena Rautakorpi och Kati Åström, som studerade vid Diakoniyrkeshögskolan i Helsingfors, praktiserade vid en svenskspråkig avdelning för minnessjuka och märkte att personalen framför allt var i behov av stöd för att använda sin svenska. De beslutade därför att göra något konkret för att förbättra situationen och resultatet blev ordlistan *Jag är här för dig*.

Den här nya ordlistan är en naturlig fortsättning på *Jag är här för dig*. Den har bearbetats förutom av Leena Rautakorpi även av studerandena Katja Ranne och

Tiina Sainio. Den har till vissa delar gjorts mera allmängiltig så att den kan användas i ett bredare sammanhang. Vi hoppas att ordlistan blir en inspiration och ett enkelt hjälpmedel för vårdare som vill ge patienter högklassig vård på deras eget språk.

Avslutningsvis vill vi rikta ett varmt tack till alla dem som har arbetat fram denna ordlista.

Svenska Finlands folkting

INLEDNING

Den här ordlistan syftar till att underlätta kommunikationen mellan finskspråkig vårdpersonal och svenskspråkiga patienter, och sporra vårdare till att våga prata svenska.

Fraserna kan verka lite bryska, men korta och enkla meningar är lätta för en patient att uppfatta. Vänligheten kommer i stället till uttryck genom tonfallet och en empatisk utstrålning. När man börjar behärska språket lite bättre kan man skjuta in olika småord (se exempel i början av ordlistan).

Tanken är att enkla meningar är lättare för vårdpersonalen att lägga på minnet. Samtidigt sänks tröskeln för att börja använda svenska.

De viktigaste vardagsfraserna är lätta att hitta i häftet, eftersom de är ordnade enligt de dagliga rutinerna. Sist i häftet finns en mer allmän ordlista.

Redaktörerna

Förnyad utgåva 2018

YSTÄVÄLLISYYTTÄ LISÄÄVÄÄ SANASTOA

Ole kiltti ja ...

Voitko ...

Haluatko ...

Yritätkö ...

Jaksatko ...

Pyydän sinua ...

SANOJEN TAIVUTUSMALLIT

Deklinaatiot eli substantiivien taivutusmuodot

1. en skjorta, skjort**an**, skjort**or**, skjort**orna**
2. en klänning, klänning**en**, klänning**ar**, klänning**arna**
3. en sång, sång**en**, sång**er**, sång**erna**
4. ett öga, ögat, ögon**en**, ögon**en**
5. ett glas, glaset**, glas, glaset**
en läkare, läkare**n**, läkare, läkare**na**

VÄNLIGT TILLTAL

Var snäll och ...

Kan du ...

Vill du ...

Kan du försöka ...

Orkar du ...

Jag ber dig ...

Konjugaatiot eli verbien taivutusmuodot

- I** kalla (kutsua), kallar, kallade, kallar
- II** ställa (asettaa), ställer, ställde, ställt
läsa (lukea), läser, läste, läst
- III** sy (ommella), syr, sydde, sytt
- IV** skriva (kirjoittaa), skriver, skrev, skrivit
binda (sitoa), binder, band, bundit
(epäsäännölliset verbit)

VASTAANOTTO

Kirjaan sinut sisään.

Mikä on äidinkielesi?

Haluatko varata ajan?

Varaan sinulle ajan.

Mitä asia koskee?

Minkä vuoksi hakeuduit sairaalaan?

Anteeksi, voitko toistaa?

Onko sinulla Kela-kortti tai henkilöllisyystodistus mukana?

Mikä on ...

... nimesi?

... ammattisi?

... siviilisäätysi?

Milloin olet syntynyt?

MOTTAGNING/INSKRIVNING

Jag skriver in dig.

Vad har du för modersmål?

Vill du boka tid?

Jag bokar en tid åt dig.

Vad gäller det?

Varför har du sökt dig till sjukhuset?

Ursäkta, kan du upprepa?

Har du FPA-kortet eller ett identitetsbevis med dig?

Vad är ditt ...

... namn?

... yrke?

... civilstånd?

När är du född?

Mikä on ...

... henkilötunnuksesi?

... osoitteesi?

... puhelinnumerosi?

... kotikuntasi?

Kuka on lähiomaisesi?

Voitko kirjoittaa osoitteesi?

Voitko täyttää tämän kaavakkeen?

Allekirjoitus tähän, kiitos.

Tulitko yksin?

Millä tulit?

Lasku tulee kotiin.

Käynti maksaa ...

Onko sinulla allergioita?

Onko sinulla erityisruokavaliota?

laktoositon/maidoton/sokeriton

sappi

Vad är ...

... din personbeteckning?

... din adress?

... ditt telefonnummer?

... din hemkommun?

Vem är din närmaste anhörig?

Kan du skriva ner din adress?

Kan du fylla i den här blanketten?

Kan jag få din underskrift här, tack.

Kom du ensam?

Hur tog du dig hit?

Räkningen skickas hem.

Besöket kostar ...

Har du några allergier?

Har du någon specialdiet?

laktosfri/mjölkfri/sockerfri

galla

keliakia

kihti

Mikä on painosi ja pituutesi?

Oletko raskaana?

Jaksatko istua/odottaa...

... käytävällä?

... odotusaulassa?

Ole hyvä ja istu odottamaan.

Hoitaja/lääkäri tulee kohta.

päivystävä

vierailuaika

POTILAAN TUTKIMINEN

Rauhoitu!

Kuinka voin auttaa sinua?

Mitä on tapahtunut?

celiaki

gikt

Vad är din vikt och din längd?

Är du gravid?

Orkar du sitta/vänta ...

... i korridoren?

... i väntsalen?

Vänligen sätt dig ner och vänta.

Sjukskötaren/läkaren kommer strax.

jourhavande

besökstid

UNDERSÖKNING

Lugna dig!

Hur kan jag hjälpa dig?

Vad har hänt?

Olet saanut sairauskohtauksen.

Olet ollut onnettomuudessa.

Millaisia oireita sinulla on?

Tutkin sinut.

Onko sinulla kipuja?

Mihin sattuu?

Näytä, mihin sattuu.

Tuntuuko pahalta?

Onko vatsa toiminut?

Tarvitsetko laksatiivia?

Kuinka voit?

Voin hyvin/huonosti.

Särkeekö?

Vihlooko hammasta?

Onko huono olo (oksettaako)?

Onko vaikea hengittää?

Du har fått ett sjukdomsanfall.
Du har varit med om en olycka.
Vad har du för symptom?
Jag ska undersöka dig.
Har du smärtor?
Var gör det ont?
Visa mig var det gör ont.
Känns det illa?
Har magen fungerat?
Behöver du laxativ?
Hur mår du?
Jag mår bra/dåligt.
Värker det?
Illar det i tänderna?
Mår du illa (behöver du kräkas)?
Har du svårt att andas?

Oletko vilustunut?
Huimaako?
Jaksatko kävellä?
Paleletko?
Oletko märkä?
Oletko juonut alkoholia?
Oletko käyttänyt huumeita?

OIREITA/SAIRAUKSIA

ahdistunut

ahdistus

aivohalvaus

aivovamma

aivoverenvuoto

haava

halvaus

Är du förkyld?

Svindlar det?

Orkar du gå?

Fryser du?

Är du våt?

Har du druckit alkohol?

Har du tagit droger?

SYMPTOM/SJUKDOMAR

vara ångestfull

ha ångest

en stroke

en hjärnskada 1

en hjärnblödning 2

ett sår 5

förlamning 2

hapenpuute
heikko olo
hengenhädistys
hengitysvaikeudet
huimaus
ihottuma
jano
janoinen
kasvain
kipu
korvatulehdus
kouristuskohtaus
kuhmu
kutiava
kuume
kyhmy, patti

syrebrist
känna sig svag
andnöd
andningssvårigheter
svindel
eksem, utslag
törst
törstig
en tumör 3
smärta 1
en öroninflammation 3
ett krampanfall 5
en bula 1
kliande
feber
en knöl 2

luunmurtuma
masentunut
murtuma
mustelma
nyrjähdys
näлкä
näлкäinen
oire
oksennus
oksentaa
onnettomuus
pidätyskyvyttömyys
pyörryttää
päänsärky
rasitus
rintakipu

ett benbrott 5
deprimerad
en fraktur 3
ett blåmärke 5
vrickning
hunger
hungrig
ett symptom 5
en kräkning 2, uppkastning 2
kasta upp I, kräkas, spy III
en olycka 1
inkontinens
det svindlar
huvudvärk
ansträngning
smärtor i bröstet

ripuli
sairauskohtaus
sydäninfarkti
sydämen vajaatoiminta
säteillä
turvotus
ummetus
vaiva
venähdys
verenvuoto
väsymys
yskä

HOITOTOIMENPITEITÄ

Sinut täytyy tutkia.

Sinulle täytyy tehdä toimenpide.

diarré

ett sjukdomsanfall 5, en sjukdomsattack 3

en hjärtinfarkt 3

hjärtsvikt

stråla ut 1

svullnad

förstoppning

ett besvär 5

en försträckning 2

en blödning 2

trötthet

hosta

VÅRD

Du måste undersökas.

Vi måste göra ett ingrepp.

Mittaan ...

... kuumeen/lämmön.

... verenpaineen.

... pulssin.

... verensokerin.

... happisaturaation.

Voitko kääriä hihan ylös?

Lääkäri kuuntelee sydämen ja keuhkot.

Sinulta tarvitaan virtsanäyte.

Käy wc:ssä ja tuo purkki hoitajalle.

Otetaan verikoe.

Sinun täytyy olla ravinnotta 12 tuntia.

Se tuntuu hieman.

Nyt nipistää vähän.

Nyt puristaa vähän.

Jag mäter ...

... febern.

... blodtrycket.

... pulsen.

... blodsockret.

... syremättnaden.

Kan du kavla upp ärmen?

Doktorn lyssnar på hjärtat och lungorna.

Vi behöver ta ett urinprov.

Gå på toaletten och ta med burken
till skötaren.

Vi tar ett blodprov.

Du får inte äta något på 12 timmar.

Det här kommer att kännas lite.

Nu kniper det till.

Nu känner du ett litet tryck.

Pysy paikoillasi.

Laitan sinulle ...

... katettrin.

... peräruiskeen.

... monitorianturit.

... ekg-anturit.

Nyt laitan tipan.

keittosuolaliuos

suonensisäisesti

Kiinnitän sinulle tarkkailulaitteet.

Valmistelen sinut toimenpiteeseen.

Annan sinulle esilääkkeen.

Laitan/annan sinulle puudutusaineen.

Sinut täytyy nukuttaa.

Sinä tarvitset ...

... lisähappea.

Försök hålla dig stilla.

Jag ...

... sätter in en kateter.

... ger dig lavemang.

... kopplar (monitor)elektrodena.

... kopplar (ekg)-elektrodena.

Jag sätter nu dropp.

koksaltlösning

intravenöst

Jag kopplar dig till monitorn.

Jag förbereder dig för ingreppet.

Jag ger dig förmedicinering.

Jag ger dig bedövning.

Vi måste söva ner dig.

Du behöver ...

... extra syre.

Hengitä rauhallisesti.

Otan sinusta sydänfilmin.

Voitko olla hetken hiljaa?

Tämä on välttämätöntä.

haava

hengityskone

hyytymä

kuume nousee

kutinaa lievittävä

kylkiasento

kävelyharjoitus

kääre

laastaroida, laittaa laastari

leikkaus

lievitys (esim. kivun)

lämpöhoito

Andas lugnt.

Jag tar hjärtfilm på dig.

Kan du vara tyst en liten stund?

Det här är nödvändigt.

ett sår 5

respirator

levrat blod

febern stiger IV

(preparat) som stillar klåda

sidoläge

en gångövning 2

ett omslag 5

plåstra om I

en operation 3

lindring 2 (t.ex. smärtlindring)

värmebehandling 2

lääkärintarkastus

makuuhaava

mitata

naarmu

niistää nenänsä

nuha

näyte

paino

pistos

pistää

puhdistaa

pulloon puhallus

rokote

rokottaa

sitoa

spirometria/puhalluskoe

en läkarundersökning 2
liggsår 5
mäta II
ett skrubbsår 5, en skråma 1
snyta sig IV
snuva 1
ett prov 5
vikt 3
en injektion 3
sticka IV
rengöra IV
blåsa i flaska
ett vaccin 5
vaccinera I
(för)binda IV
spirometri/test av lungfunktionen

säärihaava
tikki, ommel
turvonnut (nilkka)
turvonnut (vatsa)
turvotus
tutkimus
ulostenäyte
ummetus
vamma
verenpaine
veritulppa
yskiä
yskösnäyte

bensår 5
ett stygn 5, en sutur 3
svullen (vrist)
uppsvälld (buk)
svullnad 3
en undersökning 2
ett avföringsprov 5
förstoppning 2
skada
ett blodtryck 5
en blodpropp 2
hosta 1
upphostningsprov

HOITOTARVIKKEITA

alusastia

apuväline

avannepussi

dosetti

insuliinikynä

kaarimalja

keppi

kipsi

kolmioliina

kuumemittari

laastari

(tuki)lasta

letku

lääkelista

mansetti

VÅRDARTIKLAR

ett (stick)bäcken 5

ett hjälpmedel 5

en stomipåse 2

en dosett 3

en insulinpenna 1

en rondskål 2

en käpp 2

ett gips 5

en mitella 1

en febertermometer 2

ett plåster 5

en spjåla 1, en skena 1

en slang 2

en medicinlista 1

en manschett 3

nenämahaletku

portatiivi

ravintoletku

lääkemääräys (resepti)

side

sidetaitos

soittokello

sorsa

suihkutuoli

sänky

tukisidos/tukisukka

vaaka

vaippa

verenpainemittari

virtsapullo

en näs–mag-slang 2, -sond 3
ett portativ 5
en närings slang 2, -sond 3, -kateter 2
ett recept 5
ett förband 5
en kompress 3
en ringklocka 1
en urinanka 1
en duschstol 2
en säng 2
ett stödförband 5/en stödstrumpa 1
en våg 2
en blöja 1
en blodtrycksmätare 5
en urinflaska 1

LÄÄKKEENOTTO

Sinä tarvitset lääkettä.

Tässä ovat lääkkeesi.

Ota lääkkeesi.

Lääkäri on määrännyt sen/ne.

Nielaise se.

Pureskele.

Anna liueta kielen alla.

Murskaa tabletit.

Juo vettä tabletin kanssa.

Otetaan ennen ruokaa.

Otetaan ruoan jälkeen.

Juo kaikki.

Voi ärsyttää vatsaa.

Ota kuuri loppuun.

Se on sinun parhaaksesi.

MEDICINER

Du behöver medicin.

Här är dina mediciner.

Ta din(a) medicin(er).

Läkaren har ordinerat den/dem.

Svälj den.

Tugga.

Låt smälta under tungan.

Krossa tablettorna.

Drick vatten med tablettan.

Tas före måltid.

Tas efter måltid.

Drick upp allt.

Kan irritera magen.

Ta hela kuren.

Det är för ditt bästa.

Joudut tiputukseen.

Tarvitset ...

... nesteytystä.

... suonensisäistä lääkitystä.

Kolme kertaa päivässä.

Tarvittaessa.

Liuotetaan veteen.

annos

annostella

kuumetta alentava

limaa irrottava

lääke

lääkärin määräys

masennuslääke

niellä

Du behöver dropp.

Du behöver ...

... vätska.

... intravenös medicinering.

Tre gånger om dagen.

Vid behov.

Löses upp i vatten.

en dos 3

dosera 1

febernedsättande

slemlösande

en medicin 3

en läkarordination 3

antidepressiv medicin, medicin mot depression

svälja 11

nitro

nukahtamislääke

pilleri

rauhoittava lääke

ruiske

särkylääke

ulostuslääke

unitabletti

verenpainelääke

AAMUTOIMET

Huomenta.

Nukuitko hyvin?

Voinko auttaa sinua aamutoimissa?

Mennään wc:hen/kylpyhuoneeseen.

Istu pöntölle.

nitro

insomningsmedicin 3

ett piller 5

lugnande medicin 3

en spruta 1

värkmedicin 3

ett laxermedel 5/ett laxativ 5

en sömntablett 3

blodtrycksmedicin 3

MORGONBESTYR

God morgon.

Har du sovit gott?

Kan jag hjälpa dig med morgontvännen?

Vi går till toaletten/badrummet.

Sätt dig på wc-stolen.

Istu taaemmaksi.
Istu edemmäksi.
Laske housut alas.
Istu.
Nyt voit istua.
Nyt voit pissata/kakata.
Pesen sinua vähän.
Nouse ylös.
Varo, lattia on liukas.
Nyt voit nousta.
Pese ...
... kädet.
... kasvot.
Harjaa hampaat.
Tässä on ...
... hammasharjasi.
... hammastahnasi.

Sätt dig bakåt.
Sätt dig framåt.
Dra ner byxorna.
Sätt dig.
Nu kan du sitta.
Nu kan du kissa/kacka/bajsa.
Jag tvättar dig litet.
Stig upp.
Akta dig, golvet är halt.
Nu kan du stiga upp.
Tvätta ...
... händerna.
... ansiktet.
Borsta tänderna.
Här är ...
... din tandborste.
... din tandkräm.

... kampasi.
... käsipyyhkeesi.
Purskuta.
Anna tekohampaasi.
Avaa suu.
Kampaa hiukset.
Aja partasi.
Tässä partakoneesi.
Kuivaa kädet.
Olet valmis.
Pukeudu.
Saatko napitettua itse?
alushousut naisten
alushousut miesten
aluspaita
alusvaatteet
hame

... din kam.

... din handduk.

Skölj munnen.

Ge mig din (tand)protes/dina löständer.

Öppna munnen.

Kamma håret.

Raka dig.

Här är din rakapparat.

Torka händerna.

Du är färdig (nu).

Klä på dig.

Kan du knäppa själv?

underbyxor 1/trosor 1

kalsonger, -na 3

en undertröja 1

underkläder

en kjol 2

housut

kenkä

kuulolaite

mekko

lonkkahousut

nilkkasukka

paita

pusero

rintaliivit

shortsit

silmälasit

sukka

sukkahousut

tohveli, aamutossu

tukisukka

villapaita

villatakki

byxor

en sko 1

en hörapparat 3

en klänning 2

höftbyxor

en socka, sockor 1

en skjorta 1

en blus 2

en bh/behå 2

ett par shorts

glasögon 4

en strumpa, strumpor 1

strumpbyxor

toffla 1

en stödstrumpa 1

en ylletröja/jumper 1

en ylletröja/kofta 1

AAMIAINEN

Haluatko ...

... aamiaista?

... kahvia tai teetä?

... mehua tai maitoa?

... puuroa?

... velliä?

... voileipää?

... ja juustoa?

... ja makkaraa?

... ja kinkkua?

Tässä on aamulääkkeesi.

Ota lääkkeesi.

FRUKOST, MORGONMÅL

Vill du ha ...

... frukost?

... kaffe eller te?

... saft eller mjölk?

... gröt?

... välling?

... smörgås?

... och ost?

... och korv?

... och skinka?

Här är din morgonmedicin.

Ta dina mediciner.

LOUNAS/PÄIVÄLLINEN

Nyt on ruoka-aika.

Tule syömään.

Voit tulla syömään.

Tänään ruokana on ...

... keittoa.

... puuroa.

... kiusausta.

... perunoita ja kastiketta.

Otatko leipää?

Haluatko tätä?

Mitä haluat juoda?

maito

piimä

mehu

olut

LUNCH/MIDDAG

Nu är det matdags/dags att äta.

Kom och ät.

Du kan komma och äta.

Idag har vi ...

... soppa.

... gröt.

... frestelse.

... potatis och sås.

Vill du ha bröd?

Vill du ha det här?

Vad vill du dricka?

mjölk

surmjölk

saft

öl

vesi

Haluatko jälkiruokaa?

Maistuiko?

Ole hyvä.

Kiitos.

(ruoka)annos

haarukka

hedelmä

jogurtti

juures

jälkiruoka

jäätelö

kala

kastike

keitto

kiisseli

vatten

Vill du ha efterrätt?

Smakade det (bra)?

Var så god.

Tack.

en portion (mat) 3

en gaffel 2

en frukt 3

yoghurt

en rotfrukt 3

en efterrätt 3

glass

fisk 2

sås 3

soppa

kräm

lautanen

lasi

leipä

liha

lusikka

marja

muki

muna

riisi

ruokaliina

veitsi

vihannekset

viili

en tallrik 2
ett glas 5
bröd
kött
en sked 2
(ett) bär 5
en mugg 2
ett ägg 5
ris
en haklapp 2, en servett
en kniv 2
grönsaker
fil

PÄIVÄKAHVI

Nyt meillä on kahviaika.

Tuletko kahville?

Haluatko ...

... *sokeria* ...

... *makeutusainetta* ...

... *maitoa* ...

... *kermaa* ...

... kahviin?

Haluatko pullaa/kakkua?

(leipä)lautanen

kuppi

leivos

lautasliina

tarjotin

EFTERMIDDAGSKAFFE

Nu serveras det kaffe./Nu är det kaffedags.

Kommer du på kaffe?

Vill du ha ...

... *socker* ...

... *sötningsmedel* ...

... *mjök* ...

... *grädde* ...

... i kaffet?

Vill du ha en bulle/en bit kaka?

en assiett 3

en kopp 2

en bakelse 3

en servett 3

en bricka 1

ILTAPALA

Haluatko iltapalaa?

Ota ainakin lääkkeesi.

ILTATOIMET

Mennään vessaan.

Pestään kasvot/kädet.

Harjataan hampaat.

Kuivaa.

Vaihda yöpuku/pyjama.

Vaihdetaan vaippa.

Laitetaan hampaat purkkiin.

pyjama

yöpaita

vaippa

KVÄLLSMÅL

Vill du ha kvällsmål?

Ta åtminstone dina mediciner.

KVÄLLSBESTYR

Vi går på toaletten.

Vi tvättar ansiktet/händerna.

Vi borstar tänderna.

Torka.

Byt om till nattlinne/pyjamas.

Vi byter blöjan.

Vi lägger tandprotesen i burken.

en pyjamas 2

ett nattlinne 4

en blöja 1

NUKKUMAANMENOAIKA

Tässä unilääkkeesi.

Oletko väsynyt?

Mene/tule nukkumaan.

Ota tossut pois.

Mene peiton alle.

Sammutanko lampun/tv:n?

Hyvää yötä.

Nuku hyvin. Kauniita unia.

YÖ

Minä olen yöhoitaja.

Huolehdi sinusta.

Minä hoidan asian.

Et ole yksin.

SÄNGDAGS

Här är din sömnmedicin.

Är du trött?

Gå/kom och lägg dig.

Ta av dig tofflorna.

Kryp ner under täcket.

Ska jag släcka lampan/stänga av tv:n?

God natt.

Sov gott. Vackra drömmar.

NATT

Jag är nattskötaren.

Jag ska sköta om dig.

Det är jag som ska sköta om dig.

Jag tar hand om det.

Du är inte ensam.

Olen täällä koko yön.

Kaikki on hyvin.

Luota minuun.

On vielä yö.

Mene takaisin nukkumaan.

Tarvitsetko unilääkettä?

Onko sinulla pissahätä/kakkahätä?

nukkua

rauhallinen

rauhaton

uneton

uni

uninen

Jag är här hela natten.

Allt är bra.

Lita på mig.

Det är ännu natt.

Gå tillbaka och lägg dig.

Behöver du sömnmedel/en sömntablett?

Behöver du kissa/kacka/bajsa?

sova IV

lugn

rastlös, orolig

sömlös

sömn

sömnig

SUIHKU/SAUNA

Pääset suihkuun/saunaan

... tänään/nyt/hetken päästä.

Tule suihkuun.

Onko (vesi) sopivan lämpöistä?

Tässä on shampoo.

Pese hiukset.

Minä autan hiusten pesussa.

Voinko pestä selkäsi?

Kuivaan sinut.

deodorantti

hiustenhoitoaine

pesulappu

rasvata

saippua

saippuoida

DUSCH/BASTU

Du får gå i duschen/bastun

... i dag/nu/om en stund.

Kom till duschen.

Är vattnet lagom/tillräckligt varmt?

Här är schampot.

Tvätta håret.

Jag hjälper med hårtvätten.

Får/ska jag tvätta din rygg?

Jag torkar dig.

en deodorant 3

ett balsam 5

en tvättlapp 2

smörja in 1

en tvål 2

tvåla in 1

saunoa

voide

RUUMIINOSIA

aivot

emätin

haima

hartia

hammas

henkitorvi

huuli

jalka (jalkaterä)

jalka (sääri)

kainalo

kasvot

kantapää

bada bastu 1

kräm 3/salva 1/body lotion

KROPPSDELAR

en hjärna 1

en slida 1

en bukspottskörtel 2

en skuldra 1 skuldror

en tand, tänder 3

en luftstrupe 2

en läpp, läppar 2

en fot, fötter 3

ett ben 5

en armhåla 1

ett ansikte 4

en häl 2

kaula

keuhko

keuhkoputki

kieli

kives

korva

kudos

kurkku

kylkiluu

kyynärpää

kyynärvarsi

käsi

käsivarsi

lantio

laskimo

leuka

en hals 2
en lunga 1
ett luftrör 5
en tunga 1
en testikel, testiklar 2
ett öra 4
en vävnad 3
en hals 2, en strupe
ett revben 5
en armbåge 2
en underarm 2
en hand, händer 3
en arm 2
ett bäcken
en ven 3
en haka 1

lihas

limakalvo

lonkka

maha

maksa

munuainen

napa

nenä

nilkka

niska

nivel

nivuset

nivustaive

ohutsuoli

olkapää

otsa

en muskel 3
en slemhinna 1
en höft 3
en mage 2
en lever
en njure 2
en navel
en näsa 1
en vrist 3, en fotled 3
en nacke
en led 3
en ljumske 2
ett ljumskveck 5
en tunntarm 2
en axel 2
en panna

paksusuoli

pohje

polvi

poski

pää

ranne

reisi

rinta

ruokatorvi

selkä

silmä

solisluu

sormi

sukupuolielin

suu

sydän

en tjocktarm 2
en vad 3
ett knä 4
en kind 3
ett huvud 5
en handled 3
ett lår 5
ett bröst 5
en matstrupe 2
en rygg 2
ett öga 4
ett nyckelben 5
ett finger, fingrar
ett könsorgan 5
en mun 2
ett hjärta

takamus, pakarat

varvas

vatsa

virtsaputki

MUUTA

Voitko toistaa?

En ymmärtänyt.

Minä vain autan sinua.

Pääset jalkahoitoon.

Minä saatan sinut ...

Vien sinut ...

... fysioterapiaan.

... hammaslääkärille.

... jalkahoitajalle.

... kampaajalle/parturiin.

*en stjärt, en bak, en rumpa 1, skinkor
en tå
en mage 2, en buk 2
ett urinrör 5*

ÖVRIGT

Kan du upprepa?
Jag förstod inte.
Jag bara hjälper dig.
Du ska få fotvård.
Jag följer dig till ...
Jag för dig till ...
... fysioterapin.
... tandläkaren.
... fotvårdaren.
... frissan/barberaren.

... klinikalle.
... laboratorioon.
... potilashuoneeseen.
... potilastoimistoon.
... päivystykseen.
... röntgeniin.
... sosiaalihoitajan luokse.
... terveystieteiden keskuksen.
... toimintaterapiaan.
... tutkimushuoneeseen.
... vuodeosastolle.
Sinulle on vieraita/puhelu.
Tytär/poika/ystävä/lapsenlapsi
... lähetti sinulle terveisiä.
Tule tervehtimään.
Tuletko mukaani?

... kliniken.
... laboratoriet.
... patientrummet.
... patientbyrån.
... jouren.
... röntgen.
... socialarbetaren.
... hälso(vårds)centralen.
... ergoterapin.
... undersökningsrummet.
... bäddavdelningen.
Du har besök/ett samtal.
Din dotter/son/vän/ditt barnbarn
... hälsade till dig.
Kom och hälsa.
Följer du med mig?

Tule mukaan.

Voit/voitte istua ...

... sohvalle.

... pöydän ääreen.

Ota rauhallisesti.

Ei kestä kauan.

Olet eläkkeellä.

Sinun ei tarvitse enää käydä töissä.

kauppa

kioski

kotisairaanhoido

lähihoitaja

omahoitaja

omainen

omaishoito

omalääkäri

Kom med.

Du/ni kan sätta dig/er...

... i soffan.

... vid bordet.

Ta det lugnt.

Det dröjer inte länge/tar inte lång tid.

Du är pensionerad.

Du behöver inte längre gå till jobbet.

en butik 3

en kiosk 3

hemsjukvård

en närvårdare 5

en egenskötare 5

anhörig, anhöriga

närståendevård, anhörigvård

en husläkare 5

pyörätuoli

rollaattori

Sinut siirretään toiselle osastolle.

Jos tarvitset apua, voit painaa
hälytysnappia.

Olet kaatunut.

Joudut leikkaukseen.

Palohälytys.

Mene ulos!

Seuraa nuolta/viivaa.

KOTIUTUMINEN

Pääset huomenna kotiin.

Tule takaisin, jos ...

Ota yhteyttä omalle terveysasemalle.

Sinun täytyy käydä tarkastuksessa.

en rullstol 2

en rullator 3

Du ska flyttas till en annan avdelning.

Om du behöver hjälp, tryck på
alarmknappen.

Du har fallit.

Du måste opereras.

Brandlarm.

Gå ut!

Följ pilen/strecket.

HEMFÖRLOVNING

Du får åka hem i morgon.

Kom tillbaka, om ...

Ta kontakt med din egen hälsocentral.

Du måste gå på kontroll.

Jälkitarkastus on ...

jatkohoito

jälkihoito

jälkitarkastus

katkaisuhoido

kuntoutus

saattohoito

sairaalahoito

sairausloma

tahdonvastainen hoito

tarkkailu

tehohoito

terveystarkastus

pitkäaikaishoito

kotihoito

kotisairaala

Efterkontrollen är ...

fortsatt vård

eftervård

efterkontroll

avgiftning

rehabilitering

terminalvård

sjukhusvård

sjukledighet

tvångsvård

observation

intensivvård

hälsoundersökning

långtidsvård

hemvård, -en

hemsjukhus

Asutko yksin?

Onko sinulla ...

... kotiavaimet?

... rahaa?

Tarvitsetko matkatodistuksen?

Ostavastuu matkasta on ...

Saat kotipalvelua.

ateriapalvelu

siivousapu

lähete

lääkärintodistus

Ovatko kaikki asiat selvillä?

Parane pian!

Hyvää kotimatkaa!

Bor du ensam?

Har du ...

... dina hemnycklar?

... pengar?

Behöver du ett reseintyg?

Självrisken för resan är ...

Du får hemvård.

måltidsservice

städtjänst

en remiss 3

ett läkarintyg 5

Har du allt klart för dig?

Krya på dig!

Trevlig hemresa!

HENGELLISET TARPEET

Pappi/diakonissa tulee tänään.

Haluatko tulla mukaan?

Haluatko laulaa mukana?

Kuuletko?

Nyt puhuu pappi.

Sytytän kynttilän.

Rukoilemme.

Laita kädet ristiin.

Laulamme virren...

diakonissa

kanttori

pappi

raamattu

rukous

ANDLIGA BEHOV

Prästen/diakonissan kommer i dag.

Vill du komma med?

Vill du sjunga med?

Hör du?

Nu talar prästen.

Jag tänder ett ljus.

Vi ber/Nu ber vi.

Knäpp händerna.

Vi sjunger en psalm...

en diakonissa 1

en kantor

en präst 3

en bibel 2

en bön 3

virsi

virsikirja

SOSIAALISET TARPEET

Haluatko olla yksin?

Kaipaatko seuraa?

Tunnetko itsesi yksinäiseksi?

Oletko ahdistunut?

Oletko surullinen?

... masentunut?

... iloinen?

... hyvällä tuulella?

Odotatko jotakuta/vieraita?

Kuka on tulossa?

en psalm 3

en psalmbok 3

SOCIALA BEHOV

Vill du vara ensam?

Vill du ha sällskap?

Känner du dig ensam?

Har du ångest?

Är du ledsen/sorgsen?

... deprimerad, nedstämd, nere?

... glad?

... på gott humör?

Väntar du på någon/besök?

Vem kommer/är på väg?

VIRIKETOIMINTAA

Tänään leivotaan.

Haluatko maistaa?

Haluatko osallistua askarteluun?

Tänään...

... piirretään.

... maalataan.

... leikataan saksilla.

... liimataan.

Nyt lauletaan.

Luenko päivän lehden sinulle?

Jumpataan.

Heitetäänkö palloa?

Heitä pallo/hernepussi.

osallistua johonkin

olla kiinnostunut jostakin

STIMULERANDE AKTIVITETER

I dag ska vi baka.

Vill du smaka?

Vill du vara med och pyssla?

I dag ska vi...

... rita.

... måla.

... klippa med sax.

... limma.

Nu ska vi sjunga.

Ska jag läsa dagens tidning för dig?

Nu ska vi motionera/jumpa.

Ska vi kasta boll?

Kasta bollen/ärtpåsen.

delta i något

vara intresserad av något

hiutale

hiiva

jauhot

keitetty

lisätä

paistaa

raaka

ruokalusikka

sekoittaa

taikina

vaivata

vatkata

KELLONAJAT

Kello on ...

... kaksitoista päivällä/yöllä.

en flinga 1

jäst

mjöl

kokt

tillsätta IV

steka II

rå

en matsked 2

blanda I

deg

knåda I

vispa I

KLOCKAN

Klockan är ...

... tolv på dagen/natten.

... puoli neljä.

... varttia vaille viisi.

... varttia yli kuusi.

... kaksikymmentä vaille seitsemän.

... kymmentä yli kahdeksan.

VUODENAJAT

ÅRSTIDER

talvi

vinter 2

kevät

vår 2

kesä

sommar 2

syksy

höst 2

... halv fyra
... kvart före/i fem.
... kvart över sex.
... tjugo före/i sju.
... tio över åtta.

VIKONPÄIVÄT

maanantai
tiistai
keskiviikko
torstai
perjantai
lauantai
sunnuntai

VECKODAGAR

måndag
tisdag
onsdag
torsdag
fredag
lördag
söndag

PERUSLUVUT
GRUNDTAL

JÄRJESTYSLUVUT
ORDNINGSTAL

1	ett	(den) första
2	två	(den) andra
3	tre	(den) tredje
4	fyra	(den) fjärde
5	fem	(den) femte
6	sex	(den) sjätte
7	sju	(den) sjunde
8	åtta	(den) åttonde
9	nio	(den) nionde
10	tio	(den) tionde
11	elva	(den) elfte
12	tolv	(den) tolfte
13	tretton	(den) trettonde
14	fjorton	(den) fjortonde

15	femton	(den) femtonde
16	sexton	(den) sextonde
17	sjutton	(den) sjuttonde
18	aderton/ arton	(den) adertonde/ artonde
19	nitton	(den) nittonde
20	tjugo	(den) tjugonde
21	tjugoett (-en)	(den) tjugoförsta
30	trettio	(den) trettionde
40	fyrtio	(den) fyrtionde
50	femtio	(den) femtionde
60	sextio	(den) sextionde
70	sjuttio	(den) sjuttionde
80	åttio	(den) åttionde
90	nittio	(den) nittionde
100	(ett) hundra	(den) hundra
1000	(ett) tusen	(den) (ett) tusende

KUUKAUDET**MÅNADER**

tammikuu

januari

helmikuu

februari

maaliskuu

mars

huhtikuu

april

toukokuu

maj

kesäkuu

juni

heinäkuu

juli

elokuu

augusti

syyskuu

september

lokakuu

oktober

marraskuu

november

joulukuu

december

JUHLAPÄIVÄT

HÖGTIDSDAGAR

Hyvää
syntymäpäivää!

Grattis på
födelsedagen!

Hyvää joulua!

God jul!

Hauskaa pääsiäistä!

Glad påsk!

Hauskaa vappua!

Trevlig valborg!
Glada vappen!

Hyvää uutta vuotta!

Gott nytt år!

helluntai

pingst 2

hääpäivä

bröllopsdag 2

itsenäisyyspäivä

självständighetsdag 2

isänpäivä

farsdag 2

joulu

jul 2

juhannus

midsommar 2

kihlajaispäivä

förlovningsdag 2

nimipäivä

namnsdag 2

pyhäinpäivä	allhelgonadag 2
pääsiäinen	påsk 2
ruotsalaisuuden päivä	svenska dagen 2
syntymäpäivä	födelsedag 2
uusivuosi	nyår 5
vappu	valborg, första maj
vuosipäivä	årsdag 2
ystävänäpäivä	alla hjärtans dag/ våndagen 2
äitienpäivä	mors dag 2

Folktinget